XI. évfolyam. Celldömölk 1915 augusztus 15. 33. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendő a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzfizetések.

A király születésenapján.

Körültünk népek Óceánja vasban
S ágyuk aratnak véres rendeket;
Alattunk bőszült, gyilkos indulatban
A Terra Máter gyilkosan remeg . . .
S az álnok módon, orvul támadók
Vad ordításától teli a lég;
De Te ne félj, agg ősz uralkodónk,
Ősi erényünk nincs elveszve még!

Voltak idők, miknek emléke fáj . . .
Voltak idők, — bús gyásznak évei,
De most már tudhatod, Te is Király,
Kik koronádnak ellenségei.
S megismeréd hűséges nemzeted,
Amely nem félti érted életét,
Amely most minden, minden mást feled,
Mi történelmünk lapjain sötét.

Szent áhitattal óvjuk trónodat,
Széthuzó indulatnak nincs helye;
Testvér-szivekből száll a hódolat
S uj glóriába' Fölkentünk feje;
Nincsen különbség vallás, faj között,
Csak egy imádság száll az ég felé:
Őrizze azt, kit eddig őrözött,
Segítse szebb és jobb jövő elé!

Isten! Tehozzád száll a szózatunk!
Ki úr vagy égen, földön s mindenütt;
Kinek oltárán hittel áldozunk
S mégis, napod — csak néha ránk ha süt;
Nézd! Mindenütt csak hős erény minálunk.
Szent kérésünket hallgasd meg tehát:
Tedd boldoggá agg, ősz, fölkent Királyunk,
Tedd boldoggá a szép, magyar Hazát!

(K.)

Szent István király napján.

Kilencszáztizenöt esztendővel ezelőtt koronáztatta meg magát Szent István királyunk a szent koronával és ezzel hazánkat az európai civilizált államok sorába emelte. Kilencszáztizenöt esztendőn keresztül hüen őrizte ez a nemzet Szent István koronáját és hiven őrizte első szent királya emlékét. Államiságunk, nemzeti önállóságunk szimboluma lett ez a korona, amely sok viszontagságának dacára ma fényesebben ragyog, mint valaha, Szent István utódján, őszfürtü uralkodónkon, I. Ferenc József homlokán.

Szent István megalapozta a kulturát hazánkban, amely azóta védőjévé lett egész Európának a barbárság ellen.

Századok multak el századok után, országok születtek és országok pusztultak idők folyamán. És Magyarország állt, Szent István koronája ragyogta be hármas halmát, annak ragyogását csillogtatta vissza négy folyója. Iszonyu küzdelmeket kellett kiállnia. És a maroknyi nép, csupa idegen nemzetiség közepette becsülettel végezte küldetését, melyre predesztinálta végzete.

Más államok gyarapodtak hatalomban, gazdagságban; nekünk minden erőnket fölemésztette a folytonos küzdelem. Minden rögöt hősi vér áztatott földünkön s a föld pora mindenütt hősök csontjait takarja és magunk is méltán csodálkozhatunk a költővel: »Isten csodája, hogy még áll Hazánk!«

És mostan, Szent István király után 915 évvel nem hogy végére értünk volna örökös megpróbáltatásainknak. Nem. Uj, soha nem látott nagyságu viharok tornyosultak hegyeink, folyóink fölött, világrengető események tették és teszik ujra próbára ezeréves erőnket. És a világrengető események középpontjában egy ősz ember, *vállán két birodalom gondjával és 85 esztendő terhével:* egy ősz ember, akit azért nem tudott megtörni két birodalom gondja és nyolcvanöt esztendő sulya, mert ősz homlokán Szent István csodás talizmánját, a magyar szent koronát viseli. Soha, soha nem hangozhatott a Magyarok Istenéhez buzgóbb fohász, mint most, midőn egy szent érzelemben összeforrva kérik a népek milliói, hogy:

»Tartsd meg Isten országunk királyát,
Fény boritsa szentelt koronáját,
Trónját gazdag nemzet támogassa,
Honszerelmünk emelje magasra!
Nemzetek ajka, im! hozzád kiállt:
Oh népek Atyja, tartsd meg a királyt!«

III. Lajos bajor király őfölsége a szövetséges hadseregek fényes győzelmei, különösen Varsó elfoglalása alkalmából számos üdvözlő táviratot kapott Magyarországból is, amelyekre a fölséges ur válaszolt. E válaszok közül talán legérdekesebb az, amely Barczy István dr. székesfővárosi polgármesterhez érkezett s amely igy hangzik: Szivemből köszönetet mondok önnek, kedves polgármester ur és Budapest városának ama mélyen átérzett szavakért és szerencsekivánatokért, melyekkel rólam Varsó eleste alkalmából megemlékezett. Az a nap, melyen német csapatok Varsót és osztrák és magyar csapatok Ivángorodot megszállották, mint a szövetséges seregek hüséges, győzelmes fegyverbarátságának tanubizonysága fog élni a történelemben. Hogy fiveremnek neve ezzel a nappal szorosan egybe van füzve, különös elégtételül szolgál nekem. Lajos.

Az élelmiszerek hatóságilag ujabban megállapitott legmagasabb árai a celldömölki járás területén:

Rántani való csirke párja	2	koronáig
Sütni való » »	4	»
Egy drb. tyuk	3	»
Egy » liba	5	»
Hizott liba élő sulyban kg.	2	korona
Egy drb. kacsa	250	fillérig
Hizott kacsa élő sulyban kg.	180	fillér
Egy pár fogoly	2	koronáig
Egy drb. nyul	4	»
Tojás darabja	10	fillér
Tej literje	24	»
Tejfel literje	1	korona
Egy liter turó	50	fillér
Irós vaj kilogrammonként	3	korona
Tea- és dán-vaj kg.	5 K	60 fill.
Uj krumpli kilogr.	12	fillér
Veres hagyma kilogr.	40	»
Foghagyma egy fej	6	fillérig
Zöldség-féle kilogr.	30	fillér
Zöld-bab kilogrammonként	20	»
Egy drb. tök	20	fillérig
Kelkáposzta fejenként	6	»
Fejes káposzta	30	»
Kalarábé fejenként	4	»
Paradicsom kilogrammonként	25	»
Salátának való uborka drb.-ja	5	»
Zöld-paprika darabja	4	»
Télire való uborka 100 drb.	1 K	80 fill.
Tengeri 1 cső	4	fillérig
Málna literje	36	fillérig
Körte és alma kilogr.	40	fillérig
Ringló és szilva kilogr.	20	»
Francia barack	1	koronáig
Közönséges őszi barack kg.	70	fillérig

HIREK.

Egyházkerületi közgyülés.

A dunántuli evang. egyházkerületnek községünkbe összehivott közgyülésére vonatkozólag ugy az érdeklődők, mint a közelebb érdekeltek iránti figyelemből az ő tájékoztatásuk végett meg kell említenünk, hogy Gyuráts Ferenc egyházkerületi püspök ur őméltósága, Baldauf Gusztáv püspöki titkár és több közgyülési tag kiséretében a holnapi napon — hétfőn — d. u. 6 órakor érkezik a budapesti gyorsvonattal községünkbe. A vasutállomáson Őméltóságát a helybeli egyházközség képviselői fogadják és üdvözlik, azután elfoglalja szállását Berzsenyi Dezső egyházközségi felügyelő házánál. — A közgyülésre némelyek már hétfőn a d. u. 1—2 óra között befutó vonatokkal érkeznek;

azonban legtöbben majd a délutáni gyorsvonatokkal és este a 9 óra körül érkező vonatokkal jutnak el ide; sőt lesznek, akik kedden a kora reggeli vonatokkal és d. u. az 1—2 órai vonatokkal jönnek. Az elszállásoló bizottság az érkezőket előre értesítette kijelölt szállásaik felől, amelyek részben a helybeli szállodákban, részben egyes magán házaknál várják azokat vendégszeretettel.

Az egyházkerületi közgyülés, valamint a vele kapcsolatos bizottsági gyülések a következő sorrendben fognak tartatni:

Kedden reggel 8 órakor az egyházkerületi evangéliomi egyesület kezdi meg igen tanulságosnak és épületesnek igérkező gyülését a templomban. A gyülést rövid ének és imádság előzi meg. A gyülés nyilvános, hisz a Jézus evangéliomában nincs titkolni való! minélfogva ott mindenki szivesen fogadtatik és keresztyén érzülettel találkozik.

Kedden d. e. 11 órakor az egyházkerületi gyámintézeti bizottság tartja értekezletét a régi tanteremben, hogy a szegény erőtelen egyházak és iskolák segélyezésére összegyült adományoknak szétosztása iránt tanácskozzék, komoly lelkiismeretességgel, lehető körültekintéssel meghányva-vetve azoknak helyzetét, hogy az adományok kivetésében igazságosan járhasson el.

Kedden d. u. 2 órakor az egyházkerületi véleményező bizottság tart ülést a község által e célra szivesen átengedett községi tanácsteremben és ott állapitja meg, hogy a hozzá utalt kérdésekben és ügyekben mi véleményt nyilvánitson a végleges eldöntésre hivatott egyházker. közgyülés előtt. Ugyancsak kedden délután 2 órakor tart ülést a régi tanteremben az egyházkerületi tanitó-egyesületnek választmánya is, hogy a néptanitók helyzetéről, valamint a népiskolai tanügy állapotáról és ennek további fejlesztéséről javaslatokat terjesszen a közgyülés elé.

Kedden d. u. 4 órakor az egyházi ének- és zenepártoló egyesület ülése kezdődik az uj iskola épületében; d. u. 5 órakor pedig a másnapi közgyülésre vonatkozó előzetes értekezlet lesz a templomban, amikor a fontosabb ügyek röviden megpenditve lesznek.

Kedden este 7 órakor az egyházkerületi gyámintézet tart a templomban ünnepi estélyt, szólván e jelen nyomasztó, nehéz időkben annak a szeretetnek lelkével, mely nem félemlik, nem riaszt, nem csüggeszt, de inkább bátorit, megnyugtat, biztat; mely nem ront és pusztit, de inkább javit és épit; mely nem sebesit és öldököl, de inkább gyógyit, megelevenit és boldogit. — Az ünnepi estély komoly áhitatra gerjesztőnek és a nagy gondtól terhelt lelkekre nézve igen fölemelőnek igérkezik, azért nem bánja meg senki azt az ünnepi órát, amelyet majd ott eltölt.

Szerdán d. e. 9 órakor kezdődik azután a templomban nyilvános istentisztelettel a voltaképeni egyházkerületi közgyülés, amelynek tárgysorozatát lapunk mult heti számában immár közöltük. A közgyülés d. u. 1 órakor megszakittatik. Ekkor lesz a közebéd a Griff-szállóban, amelyen bárki részt vehet, akit társadalmi állása arra feljogosit. (Egy terité ára 5 korona). A közgyülés d. u. 3 órakor a templomban ujra megnyittatik és tovább folyik talán esti 6 óráig. Az eddig le nem tárgyalt ügyek csütörtökön reggel 8 órakor kerülnek majd a közgyülés asztalára, ahol azok remélhetőleg déli 1 óráig letárgyaltatnak és azzal a közgyülés bevégződik.

Azok, akik az egyházakat mozgató és az azokban munkálkodó s megnyilatkozó szellem iránt, valamint az egyházak külső dolgai iránt érdeklődnek, a közgyülésen való megjelenésük és figyelmezésük által az előttünk álló pár napot talán tanulságossá, sőt lelkük javára épületessé és emlékezetessé is tehetik.

N. S.

Augusztus 18-án lesz dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk 85-ik születési napja. Ez alkalommal az apátsági templomban délelőtt 9 órakor ünnepélyes isteniszolgálat lesz, melyre az egyes hatóságok és a helyben székelő katonaság, valamint a katonai kórházak is hivatalosak lesznek.

Ostffy Lajos dr., kerületünk országgyülési képviselője, mint huszárönkéntes, mult csütörtökön szolgálattételre a Sopronban állomásozo Nádasdy huszárokhoz bevonult.

Vasuti közlekedésünk érdekében. A háboru kitörése után a czelldömölk—székesfehérvári vonalon beszüntették a Székesfehérvárról Czelldömölkre jövő reggeli vonatot és viszont Czelldömölkről Székesfehérvárra menő esti vonatot. Ezt a közgazdaságilag fontos vonatjáratot ezelőtt 5 évvel állitotta be a kereskedelemügyi miniszter. A vonal melletti községek lakossága panaszkodik, hogy közgazdasági szempontból nagy hátrányára van a vidéknek ezen vonatközlekedések megszüntetése, különösen azért, mert most lófogatokkal sem rendelkeznek, igy a városok piacára rossz vonatközlekedés miatt nem szállithatják be az élelmiszereket. A gazdasági egyesület inditványára sürgős felterjesztést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, hogy az emlitett fontos vonatjáratot közgazdasági, de különösen közélelmezési szempontból még a háboru alatt lehetőleg azonnal állitsa vissza. A kérelemhez csatlakoztak Öskü, Hajmaskér, Herend, Szentgál, Városlőd, Devecser, Somlyóvásárhely, Tüskevár községek, a m. kir. várpalotai csapatgyakorlótér parancsnoksága pedig egyidőben felterjesztést intézett a kérelmezett vasutjárat visszaállitása tárgyában a honvédelmi miniszterhez.

Bevonulási hirdetmény. A mult héten jelent meg egy ujabb bevonulási hirdetmény, mely szerint: az 1876. és 1877. valamint az 1878. évtől 1890 évig bezárólag született, továbbá az 1892., 1893. és 1894. évben született népfölkelésre kötelezett — nem különben a népfölkelésről, vagy hadiszolgáltatásról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott egyének (munkások, kocsisok, hajcsárok stb.) ha a megtartott népfölkelési bemutató szemlén, utóbemutató szemlén, illetőleg pótszemlén a népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, 1915. évi augusztus 16-án — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolási lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészitő, illetőleg cs. és kir. kiegésztési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Mindazok az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak tényleges szolgálatra 1915. augusztus 16-án bevonulni kötelesek.

Pályázat. A kemenesmagasi róm. kath. iskolánál a hadbavonult tanitó helyettesitésére a háboru tartamára okleveles tanitónő kerestetik. A kellően felszerelt kérvények szeptember 5-éig a kemenesmihályfai plébánia hivatalhoz küldendők. Választás szeptember 8-án délután 3 órakor Kemenesmagasiban.

Riga városa a balti kormányzóságok egyikének, Livlandnak fővárosa. Lakóinak száma 400,000, kiknek nagyobb része *lett*, aztán német, orosz és lengyel. Riga székhelye a livlandi kormányzónak, egy hadtest parancsnokának, az evangelikus tartományi egyháztanácsnak, Riga és Mitau görög kath. érsekének, a római kath. püspöknek stb. Itt a német nép saját nyelvét, evang. vallását és jogszolgáltatását az orosz uralom 173 évén át megtudta védeni. Riga városának forgalmi eszközei elég jók. Vasutjai kitünők s azok mind a tengerpartokig közlekednek. Viziutja még kedvezőbb. A város a tengeröböltől 15 kilométerre fekszik a kitünően hajózható Düna mindkét partján, ahol a homokos síkságon 800 méter széles a »nyugati Dvina« nevü hatalmas folyam. Szép város, sok palotával, hatalmas templomokkal, egyetemmel, nagy és értékes könyvtárral (Lúther és Herder levelei stb.), szobrokkal (ezek közt Herder hires pedagógus és költőé), nagyszerü hidak-, parkok- és körutakkal.

Népünnepély. A czelldömölki Vöröskereszt fiókegyesület f. hó 13-án tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy Szentistván napján a »Félixliget«-ben népünnepélyt rendez, melynek jövedelmét a sebesült katonák javára forditja. A programm később fog közöltetni.

Augusztus 13. A háboru idegtépő izgalmaiban is megemlékeztünk Világosról, melynek aug. 13-án van a dátuma. Megragadott az emlékezés szédülete, mint a hegymászót, aki váratlanul a csucsra toppan és egy irtóztató mélységbe mered alá. . . A hegycsucs Magyarország mostani csodás lelkesedése és tettrekészsége. A mélység aug. 13. Lenn, 66 esztendő fenekén, látom Görgei keskeny, szakálltól övezett sápadt, ifjui arcát, szemüvegesen, a szemüveg mögött komor, kemény szempárral. Kezében lecsatolt kardja. Mellette tábornoktársai. Mögötte a néma magyar tábor, a gulába rakott fegyver, a halomra hányt kard. Fölötte, akár csak a kövé vált jajszó: a világosi rom. Előtte, lóháton, hegyes sisakkal a kevély fejen, Rüdiger tábornok és az orosz hadsereg. . . És ma?! Görgei, az öreg oroszlán, kinek kezéből a muszka tulerő kicsavarta a kardot, ma szelid szemével látja a magyar hősöket, hallja a dübörgő, rivalgó hangokat, öröm könnyeket hullat és ő is látja röpülni a világosi romot, amely tanuja legyen a megtorlásnak. . .

Nagy vihar vármegyénkben. Mindenesetre szoros és természetes okozati összefüggésben van az a borzalmas vihar és roppant esőzés, amely szinte katasztrófálisan sujtotta egész Vas vármegyét, azzal a nagyobb arányu és kétségen kivül pusztitó földrengéssel, amely Dél Olaszországban volt. Pinkafőn, Fölsőőrött okozott legnagyobb károkat. A Pinka kiömlött medréből, az árviz nagy területeket lepett el, házak dültek össze, Pinkafőn egy leány eltünt, Rőnyben egy öreg embert a beomlott ház maga alá temetett. A Pinka vidékén kiszámithatatlan a kár. Vép és Szentlőrinc határában nagy jégeső volt. Roppant esőzéseket jelentenek Szombathelyről, Vasvárról, Körmendről, Kőszegről, szomszéd járásainkból. Ostffyasszonyfán a villám agyonsujtotta Mészáros Pál kanászt és három sertését, Péterhegyen egy kereskedő házába csapott be s a ház az összes gazdasági épületekkel együtt leégett. Járásunkban borzasztó sok eső volt, vasárnap egész nap és éjjel, hétfőn este, különösen kedden délután és éjjel, kevesebb szerdán délután és csütörtökön, nagy zápor pénteken délután és éjjel. Más vidékeken valóságos istenitélet volt.

A posta figyelmeztetése. Áruminta gyanánt gyufát és egyéb tüzfogó anyagokat postára feladni nem szabad, mert azok felbontatnak és a posta nem továbbitja őket.

Petőfihez.

Hős Petőfi Sándor, de nagyot bámulnál
Ha oly vakondharcot, mint a mai, látnál,
Ha meglátnád a sok bujósdi dekungot,
Tudom bizonyosan itt hagynád a frontot.

De Petőfi Sándor szint' nagyot bámulnál
Ha egy magyar honvéd rohamot meglátnál,
Ha látnád, mint törnek tulnyomó erőre:
Szuronyt kapva velük rohannál előre!

Galicia.

PÁLFFY MIHÁLY.

A Balatoni Szövetség ma 15-dikén d. u. 4 órakor Balatonföldvár-fürdőn, a Balatonklub nagytermében *Batthyány Lajos gróf* valóságos b.-t. tanácsos elnök vezetése alatt tartja meg közgyülését, melynek főbb tárgyai: a szövetség ez évi működéséről jelentés és az alapszabályok némi módositása.

Hadifogságba kerültek. A 220. számu veszteségi kimutatás szerint hadifogságba kerültek a 83-ik gyalogezredből: Beleznai Ferenc Czelldömölk, Cseki Vendel Czelldömölk, Domonkos János Magyargencs, Fodor Sándor Jánosháza, Fülöp Gyula Kemeneshőgyész, Horváth Istyán Kemeneshőgyész, Komondi Pál Boba, Máthé József Magyargencs, Nagy Sándor Kemenesmagasi, Nagy József káplár Czelldömölk, Németh Mihály Csönge, Óri Antal Kenyeri, Pőcze István Alsóság, Pulai József Jánosháza, Szabó Flórián Czelldömölk, Szomorkovics István Alsóság.

A piaci megállapitott árak hiába voltak kihirdetve, hiába voltak kifüggesztve, hiába van unos-untalan a piacon is »tárgyalva«, mégis csak történnek kihágások. A héten is több tárgyalás volt a szolgabirói hivatalban; ezek eredményét okulásul — egyelőre a nevek elhagyásával — itt közöljük: S. I. pándorfalui tyukász engedély nélkül tojással kereskedett, 18 drbot vett 2 koronáért; büntetése 100 K. Egy helybeli uriasszony a csirke párját 3·60 K-ért vette meg; büntetése 30 K. Egy fraknónádasdi tyukász a maximálisnál drágábban vette a tojást, 80 koronára büntetették, a négy kemenesmihályfai asszony, kik a tojásokat *eladták*, 30—30 koronára büntették. Egy másik pándorffalui tyukászt — drágábban vévén a tojást, mint szabad lett volna — 60 koronára büntettek. Egy ostffyasszonyfai kereskedőt, mivel magasabb áron adta a lisztet, 80 koronára büntették meg. Pénteken egy másik fraknónádasdi tyukász 18 drb. tojást vett 2 koronáért, büntetése 60 korona; itt az eladók nem voltak kinyomozhatók. Ugyancsak pénteken egy pándorffalui tyukász 18 drb. tojást vett 2 koronáért, megbüntették 60 koronára, az eladót 20 koronára. A jövő héten *eddig* 9 hasonló eset van kitüzve tárgyalásra. — Ezuttal is figyelmeztetnek az eladók és vevők, hogy alkalmazkodjanak a hirdetményben foglaltakhoz, mert — értesülésünk szerint — a jövőben *elzárás* lesz a büntetés.

Mitau városa, mely Rigától légvonalban 40—50 kilométerre van, Kurland kormányzóságnak székhelye a riga—muravjevói vasut mentén. Utcái egyenesek, szélesek, házai azonban régiek, tulnyomóan földszintesek. Itt székel a kormányzó, a kurlandi nemesség bizottsága és két ezrednek a parancsnoksága. Lakosságának száma 30.000, ennek fele német és egynegyede zsidó. Mitauban 5 evangélikus, 1 orosz, 1 református, 1 katolikus és 1 zsidóiskola van, továbbá középiskolák, muzeum, nyilvános könyvtár, német és lett irodalmi társaság, szinház és negyven gyár van. A várost és vidékét az oroszok 1706-ban foglalták el, 1795-ben Oroszországhoz csatolták. Azelőtt a kurlandi hercegeké volt, a 17. században pedig háromszor is a svédek kezén volt.

A 43—50 évesek sorozása. Vasvármegye alispánja a 43—50 évesek bemutató szemléjét a czelldömöki járásban az alábbi napokban rendelte el. Sorozási hely »Griff«-szálloda. Alsóság, Kisköcsk körjegyzőségek aug. 23. Nagysimonyi, Ostffyasszonyfa aug. 24. Kemenesmagasi, Boba aug. 25. Pápócz, Vönöczk aug. 26, Jánosháza, Jánosházavidéke aug. 27, Jánosházavidéke, Magyargencs aug. 28. Czelldömölkvidéke és Egyházaskesző körjegyzőségekhez tartozó népfelkelők aug. 30. Czelldömölk nagyközség aug. 31.

»De kérlek Julcsa, még csak négy hete, hogy férjnél vagy és már is boldogtalannak látszol.« — »Ah, kedves barátnőm, neked elmondom, mi nyomja szivemet. Lásd csak, te tanácsoshoz mentél nőül és lettél tanácsosné, Hedviget ezredes vette el és lett ezredesné, — én, én özvegyemberhez mentem nőül, azt hittem, özvegynő leszek, de roppantul csalódtam, nincs rá kilátás«.

Lublin déli Lengyelország legfontosabb városa nemcsak 70 ezer lakosa és nagy ipara, hanem főként katonai jelentősége miatt. Lublin békében egy orosz hadtest székhelye s az egész háboru alatt az oroszok legfőbb gyülekeztető helye volt. Most egy éve is onnan indultak ki az orosz seregek offenzivánk alatt s onnan támadtak Dankl seregeire. Az oroszok legutóbb krasznikí előtörésüket is onnan organizálták, meg is erősitették ám nagyszerüen!

Polgári iskolai hirek. Községi polgári fiuiskolánknak szeptember 1-én az I-ső, a II-ik és III-ik osztályai nyilnak meg. A rendes és magántanulók javitóvizsgálatát s a tantervkülönbözeti vizsgálatokat szept. 1-én délelőtt tartjuk meg. A helybeli tanulók fölvétele szeptember 2-ik, 3-ik és 4-ik napjain, a vidékieké szeptember 3-án és 4-én történik. A beiratásokat a polg. fiuiskola helyiségében a fenti napokon délelőtt 9—12-ig fogjuk megtartani. A beirásnál az iskolai-, születési- és ujraoltási bizonyitványokat is be kell nyujtani, mert ez okmányok nélkül senki föl nem vehető. Kemenesi, igazgató.

Ivangorodot, az erősséget, 70 évvel ezelőtt épitették azzal a céllal, hogy a Visztula vidékének védelmére szolgáljon. Korábban lengyel urak birtoka volt, mignem a szép kastélyra és környékére szemet vetett Poskievics Iván tábornok s kérésére a cár neki ajándékozta, miután a tulajdonosoktól potom áron elvették. Poskievics azután fölfedezte kiváló stratégiai helyzetét a birtoknak, melyet ő nevezett el Ivangorodnak. Sikerült neki a birtokot várépités céljára való értékének többszörös áráért az államnak eladni; még téglagyárat is épitett, ő szállította a téglát olyan áron, hogy közmondássá vált: Ivangorod — ezüstből épült. A Varsótól 102 kilométerre levő Dęmblin falunál 25 kilométeres várövet épitettek s azóta három vasut-vonal és számos országut középpontjává tették meg Ivangorodot. Magának a városnak különben nagyobb jelentősége nincs; minden, ami itt van, katonai célt szolgál.

Figyelmeztetés. Belügyminiszteri rendelet értelmében a fölösleges *ólom*, lőszer, föltényhüvely stb. felé, talált ólomgolyó, sörét beszolgáltatandó a közigazgatási hatósághoz. — Ugyancsak figyelmeztetjük t. olvasóközönségünket arra is, hogy aug. 15-től a jegybank uj ezüstkoronásokat hoz forgalomba, mig a régieket november közepéig bevonja. — A szombathelyi pénzrekviráló bizottságnak, melynek körzetébe Vas és Zalavármegye, ugy Fiume városa és kerülete is tartozik, elnökévé az alispán Somogyi Miklós főügyészt nevezte ki.

Értéktelen nagykereszt. Rohoncról irják: E napokban ott is gyüjtöttek fémet a hadsereg részére. A gyüjtött dolgok között volt a szerb Takova-rend nagykeresztje, amelyet rohonci Prauger József, az Osztrák-Magyar-Bank nyugalmazott vezértitkára, főrendiházi tag adott a gyüjtőknek.

Hivatalos ügyek. A m. kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján elrendelte, hogy a *tüzifakészleteket* be kell jelenteni. A rendelet a községi és körjegyzői hivatalokban betekinthető. — A pénzügyminiszter a *közadókat* érintő egynémely kérdésnek a hadiállapot folytán szükségessé vált szabályozásáról szóló 1915. évi XIV. t.-c. végrehajtása tárgyában ma rendeletet adott ki, melyben elsősorban megállapitja, hogy a házbéradó törlése a hadiállapot tartama alatt hogyan és mikor kérelmezhető. Intézkedik továbbá az ingyen átengedett épületek adókötelezettsége felől, valamint a házbéradó időszakos helyesbitéséről. — A hivatalos lap a kormány 2958—1915. M. E. sz. rendeletét közli, mellyel kimondja, hogy a zár alá vett buza, rozs, kétszeres, árpa és zab zár alá vétele a végrehajtás utjan való lefoglalást nem akadályozza: az igy lefoglalt terményeket azonban csak akkor szabad eladni, ha azoknak a közélelmezés céljára való megszerzése iránt hatósági intézkedés nem történik. — Rendelet szerint a járásbirósági szolgákat fölfegyverzik és börtönőri szolgálatra osztják be, helyébük pedig rokkant katonákat alkalmaznak.

Köszönet. Egy a tüzoltóügy iránt érdeklődő jelenvolt mult vasárnap Czelldömölkön a városrészban tartott tüzoltói gyakorlat alkalmával 10 koronát volt szives adományozni az egyesületi tagoknak, mivel azok a fecskendő kezelésénél nagy szakértelmet tanusitottak. Az egyesület nevében ezen szives adományért köszönetet mondok. Stubán Ferenc, parancsnok.

Adományok a sebesült katonáknak. A czelldömölki kórházak és üditő állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Inta) naponta 10 l. tej, Klein Vilmos (Czelldömölk) naponta 10 l. tej, Horváth Ernőné (Csönge) 10 l. tej, Deutsch Gyuláné (Czelldömölk) 1 doboz cukor, rizs, kávé, uborka, paprika, zöldbab és a Vöröskereszt-kórházban 15 katonának ozsonna, 1 korona, Inta puszta 10 drb. kenyér. Ágoston Istvánné gyüjtése Nagysimonyiban: Fekete Károlyné 10, Kajtár Imréné 5, Horváth Antalné 5, Mórocz Lajosné 6, Csizmadia István 5, Horváth Sándorné 5, Csizmazia András 3, Ovádi János 2, Horváth Károlyné 5, Szántóné 4, Papné 2, Tulok Roza 4, Göcse Sámuelné 4, összesen 60 drb. tojás, Csomasznó paradicsom, Szakonyi János (Nemeskocs) bab, Süle Dénesné (Ság) 20 tojás, Maráczi Ferencné fél l. tej, Hanzsér Lajosné sz. Somogyi Roza (Ság) egy kosár körte, 100 drb. cigaretta. *Hadikórháznak:* Günsberger Ignácné 2 üveg rum, 1 kosár uborka, Rosenberger Miksáné naponta 2 l. tej, Klaffi Gyula naponta 10 üveg szodaviz, Berzsenyi Dezsőné 1 kosár alma.

Egy francia asszony levele. Alt-Lassigba irt egy francia asszony érdekes levelet egy német asszonyságnak, kinek fia hosszabb ideig volt nála elszállásolva. A levélből a következő sorokat közöljük: »Az ön fia diszkeretesen jó és udvarias ember. Üdvözlöm önt, hogy ilyen kitünő fia van. Sokat beszélt nekem önről, aztán az oroszok ellen küzdő bátyjáról és nővéréről. . . Én bizony nem tudom gyülölni a németeket. Mi szegény anyák és feleségek a háboru áldozatai vagyunk s ha itt a szerencsétlenség, csak sirhatunk. Mint önnek, asszonyom, nekem is férjem és bátyáim vannak a háboruban. És kilenc hónapja egyetlen szó hirem sincs róluk. Nagyon szánalomra méltók vagyunk mi itt. Hiányt el, keserves életünk van. Egyebünk sincs, mint a remény. Ez tart önn mindeneken át. Zárom soraimat azzal a forró kivánsággal, hogy én férjemet, ön a fiát még viszontláthassuk, mert ez a háboru végtelenül szomoru. Minket nem lehet elitélni, csak sajnálni valók vagyunk. Fogadja legmelegebb üdvözletét egy francia asszonynak.

Felhivás a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara kerületének valamennyi gyár-, közép- és kisiparos munkaadójához a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmának és jó magaviseletének jutalmazására rendszeresitett jutalomdijak tárgyában. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a hazai kereskedelmi és iparkamarák együttes kezdeményezésére 1902. évi december 31-én 60.167/VIII/1902. szám alatt kelt elhatározásával az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmának és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyenkint 100, azaz egyszázkoronás állami jutalomdijat rendszeresitett, mely jutalomdijakból Önagyméltóságának az ipari munkások számaránya alapján felállitott felosztási tervezete szerint kerületünkben hat fog szétosztásra kerülni. A jutalmazott munkások mindegyike jutalomdijon kivül a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A jutalmazások iránti javaslattétel és a jutalmak kiosztása a kereskedelmi és iparkamarák feladatát képezvén, felhivjuk a kamarakerületünk területén működő gyárosokat, közép- és kisiparosokat, hogy legkésőbb ez év szeptember 15-éig közöljék a kamarával azon munkásaik névsorát, a rájuk vonatkozó és a jutalomra való érdemességet bizonyitó adatok kiséretében, kiket a szóban levő jutalmakra érdemeseknek tartanak. Bővebb fölvilágositást az ipartestület ad.

Műtrágyázás. El nem mulaszthatjuk kiemelni azt a körülményt, hogy az idei zöldség- és gyümölcstermések eredményei is rendszerint ott voltak a legdusabbak, ahol a termelők műtrágyákat, nevezetesen szuperfoszfátot használtak. Ezeknek a kertészetben és gyümölcsészetben való részletes alkamazási módjairól bármelyik gazdasági egyesület vagy gazdasági szaplap szivesen ad utbaigazitast.

Az üszög elleni csávázás. A vetési idő közeledtével hovatovább nagyobb gondot okoz a gazdáknak az üszög elleni csávázás kérdése, annyival is inkább, mert az idei buza meglehetősen üszögös, amely ellen ha jó pácolással nem védekezhetünk, a szemes termények e betegsége jövőre nagyon is számottevő kárt okozhat. A pácolásra használatos rézgálic azonban oly drága s olyan kevés áll tulmagas áron is rendelkezésre, hogy a gazdák nagy részének nem lesz módjában buzáját rézgálicoldatban csavázni. Segitségül jött azonban — mint illetékes és megbizható helyről közlik velünk — az Antispora-Vita, melyet a nagykanizsai Schwarz és Tauber cég hozott forgalomba s amely ugy a külföldi, mint a hazai laboratóriumi és gyakorlati kisérletek szerint tökeletes pácolószer, amelynek 3%-os oldata nemcsak hogy teljesen kiirtja a tizenkét óra hosszat pácolt üszögspórákat, de a vetőmag csiraképességét sem befolyásolja legcsekélyebb mértékben sem. Az üszög elleni védekezés kérdése tehát rezgálic nelkül is meg van oldva, mert az olcsó Antispora-Vita teljesen pótolja a rézgálicot.

»Kofa-kiszólási tehetség«. Nincs az a szélmalom, amely gyorsabban tudna forogni, mint annak az esztergomi kofának a nyelve, akit kérdőre vontak, mert a hatóságilag megállapitott árnál jóval is drágábban adta el a tejet. — A tehén se kőport eszik, — mondotta, — hanem szénát! . . . Akinek nem telik tejre, igyék bundapálinkát! . . . Az oda hivott rendőrre azután hullott a »kiszólás«, mint a zápor. De a nevét »jusztse« mondta meg az »éhes«-nek. A kapitányságon nem tekintették vele, hanem rövidesen kimondták a szentenciát: tejuzsoráért 30, mert nem mondta meg nevét 10, a hatóság megsértéséért 25, közbotrány okozásáért 20, összesen 85 koronát fizet Szölgyémi Jánosné asszonyném. . .

Apró hirek. Illetékes helyről nyert hivatalos értesités szerint Németországban a levelezésnél és táviratváltásnál a Magyarországgal és Ausztriával való forgalomban a magyar nyelv akadálytalanul használható. — Bécsből jelentik nekünk, hogy a postatakarékpénztár a Németországba szóló fizetések átszámitása árfolyamát további intézkedésig 100 márkára 134·75 koronában állapitotta meg. — Az olasz királyné egészségi állapota nem kielégitő, azért, mint Luganóból jelentik, nyári tartózkodásra racconigi kastélyába költözött; azt azonban nem irták meg, mi bántja Elena királynőt: a sok kudarc-e a harctéren, vagy talán-tán egy hosszu csőrülábu talján gólya röpködött-e körülötte? . . . — Vilma hollandi királynő levélben szerencsekivánatait fejezi ki a pápának a béke helyreállitásáért való törekvéséért; nemde nagy a különbség a két királyi nő ugynevezett »temperamentuma« között!? — Mult vasárnap fényes halaadó-ünnepély volt a szombathelyi székesegyházban, melyen az egyházi, világi és katonai notabilitások és roppant nagy közönség jelent meg, ezek között Mikes János gróf megyéspüspök vendégei is: Hohenlohe Egon herceg nagyszebeni prépost és Meisl József brassói apátplébános. A misét Mikes gróf mondta, miközben sárvári földink, Vass József dr., a budapesti Szent-Imre-Kollégium jeles igazgatója, kitünő egyházi szónok mondott lelkesitő beszédet. — Szent István király napján a székesfőváros budai részében országos körmenetet vezet a piros hercegprimas. Értesülésünk szerint járásunkból többen fognak a szent Jobbot kisérő körmenetben résztvenni, hogy könyörögjenek a végleges diadal kivivásáért és tartos békéért. — Sárvárott a *telekkönyvi betétszerkesztés* legközelebb megkezdődik; ugyanitt megjelent egy bajor műszaki mérnök *a városi vizvezeték* ügyében. — Egy olasz ki. herceg a dominikánus-rendbe akar belépni. Majd a kis talján király is fölveheti magára a remete-csuhát. — Az amerikai Pittsburgból oda szakadt véreink 500 koronát küldöttek az elesett vasi hősök hátramaradottjai segitésére az alispán cimére.

Nyomtatta és kiadja: Dinkgreve Nándor Czelldömölk

Egy jóházból való

fiut tanoncnak

azonnal felveszünk

vas-, füszer-, rőfös és rövidáruüzletünkbe

Böröndy és Molnár

KEMENESMAGASI.

Eladó ház.

Czelldömölkön a vasuti állomással szemben adómentes, jól jövedelmező

EMELETES VILLA

6000 korona lefizetéssel azonnal átvehető.

Bővebbet lapunk szerkesztőségében és Horváth István vendéglősnél.

Követelje azonban hogy szállitója Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, mint »ép oly jót« feldicsérni. Kedvelt minőségek:

1203. sz. »Extrafinom« minőség 6 K.
1204. sz. »Superfinom« minőség 8 K.

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer

ANTISPORA-VITA

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapitották, hogy az **Antispora-Vita** az **összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög** által hazánkban állandóan fenyegetett buzának **csávázására a legmegfelelőbb és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.**

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók:

SCHWARZ és TAUBER

nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

Egy ügyes fiut

tanoncul

azonnal felveszek

Horler János

füszer-, csemege és porcellán-kereskedése

Czelldömölk.

Alapitva 1804. Alapitva 1804.

HOFFMANN JOZSEF

kávé-nagypörköldéjének iz és zamat tekintetében felülmulhatatlan

PÖRKÖLT KAVÉI:

»Udvari keverék« á K 6·—
»Kolumbus« á K 4·80
»Kubanus« á K 4·40

állandóan friss pörkölésben, 1/2, 1/4 és 1/8 kg-os csomagokban kaphatók:

GAYER GYULA

vas és füszerkeresk. Czelldömölkön.